

شرکت های دانش بنیان

کلینیک کسب و کار امیرحسین اسدی

آذرماه ۱۴۰۴

فهرست مطالب

۱- شرکت های دانش بنیان	۳
۱-۱ شرکت دانش بنیان چیست؟	۳
۲-۱ انواع شرکت های دانش بنیان	۳
۳-۱ چگونه شرکت، دانش بنیان می شود؟	۵
۲- مزایای شرکت دانش بنیان	۷
۱-۲ مزایای مالیاتی	۷
۲-۲ اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری	۱۱
۲-۳ شرکت های مستقر در پارک های علم و فناوری	۱۳
۴-۲ معافیت های گمرکی	۱۴
۵-۲ حمایت های بیمه ای (تأمین اجتماعی)	۱۵
۶-۲ حمایت های مالی و تسهیلات	۱۷
۷-۲ مزایای صادراتی	۱۹
۸-۲ مزایای استقرار	۱۹
۹-۲ مزایای نیروی انسانی	۱۹
۱۰-۲ مزایای شرکت های خلاق	۲۱
۳- سوالات مهم در حوزه شرکت های دانش بنیان	۲۱
۴- چک لیست نهایی برای اخذ گواهی دانش بنیان شدن از معاونت علمی	۲۵

۱- شرکت های دانش بنیان

۱-۱ شرکت دانش بنیان چیست؟

بر اساس «قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان» مصوب سال ۱۳۸۹، شرکت دانش بنیان به واحدهای فناوری، تولیدکننده یا ارائه دهنده خدمتی گفته می شود که فعالیت آن ها مبتنی بر فناوری های پیشرفته، دارای ارزش افزوده بالا و برخوردار از توان توسعه فناوری باشد

هدف قانون:

- حمایت مالیاتی
- تسهیل در روند صادرات
- توسعه و تجاری سازی فناوری
- افزایش توان رقابتی شرکت های نوآور

۱-۲ انواع شرکت های دانش بنیان :

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، شرکت های دانش بنیان را بر اساس نوع فعالیت، بلوغ کسب و کار و میزان تجاری سازی محصول در سه گروه طبقه بندی می کند: نوپا، نوآور و فناور. هر شرکت برای قرارگیری در این دسته ها باید معیارهای عمومی و اختصاصی مشخصی را دارا باشد. معیارهای عمومی:

۱. محصول یا خدمت باید در مرحله تولید صنعتی یا دست کم در مقیاس آزمایشگاهی آماده ارائه باشد.
۲. محصول باید در حوزه فناوری های برتر قرار داشته باشد. فهرست کالا و خدمات دانش بنیان تدوین و منتشر می شود.
۳. طراحی زیرسیستم های اصلی، یکپارچه سازی تجاری و طراحی فرآیند تولید باید دارای سطح مشخصی از پیچیدگی فناورانه باشد.

۱. دانش بنیان نوپا

شرکت های نوپا معمولاً در مرحله آغازین چرخه عمر کسب و کار قرار دارند؛ هنوز به بلوغ تجاری نرسیده اند اما ظرفیت فناورانه قابل توجهی دارند.

- حداقل یک محصول در مقیاس آزمایشگاهی مطابق با معیارهای مصوب،
- نابالغ بودن کسب و کار از نظر تجاری،

- تخصیص حداقل ۵۰ درصد هزینه‌ها به فعالیت‌های تحقیق و توسعه،
- حضور حداقل ۵۰ درصد نیروی انسانی به صورت تخصصی در حوزه مرتبط،
- داشتن گزنت پژوهشی یا قرارداد رسمی R&D،
- درآمد عملیاتی کمتر از ۵ میلیارد تومان در آخرین اظهارنامه،
- ارائه برنامه رشد و تأیید آن توسط کارگروه.

۲. دانش بنیان نوآور

این شرکت‌ها وارد مرحله بلوغ شده‌اند و دست کم یک محصول یا خدمت دانش‌بنیان خود را به تولید تجاری رسانده‌اند، اما سهم محصولات دانش‌بنیان از کل فروش هنوز کمتر از ۵۰ درصد است.

- بلوغ کسب‌وکار،
- تولید تجاری حداقل یک محصول یا خدمت دانش‌بنیان،
- درآمد عملیاتی بیش از ۵ میلیارد تومان،
- تأیید برنامه رشد و گزارش پیشرفت سالانه،
- سهم فروش محصولات دانش‌بنیان کمتر از ۵۰ درصد کل درآمد.

۳. دانش بنیان فناور

این گروه از شرکت‌ها علاوه بر بلوغ تجاری، بخش عمده درآمد خود را از محصولات دانش‌بنیان به دست می‌آورند و ظرفیت تولید صنعتی تثبیت شده دارند.

- تولید تجاری حداقل یک محصول دانش‌بنیان،
- درآمد عملیاتی بیش از ۵ میلیارد تومان،
- حداقل ۱۰ نیروی بیمه شده تمام وقت،
- سهم فروش محصولات دانش‌بنیان بیش از ۵۰ درصد.

۴. واحد های خلاق

واحدهای خلاق شامل اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی، رسانه‌ای، علوم انسانی و اجتماعی فعالیت دارند و نوآوری آن‌ها عمدتاً مبتنی بر خلاقیت و محتوا است، نه لزوماً فناوری سخت. این واحدها در ۱۹ حوزه از جمله موارد زیر فعالیت می‌کنند:

- صنایع دیداری و شنیداری،
- بازی‌های رایانه‌ای، ویدئویی و موبایلی،
- اسباب‌بازی و سرگرمی،
- یادگیری و فناوری آموزشی،
- هنرهای تجسمی و نمایشی،
- طراحی، معماری و سایر حوزه‌های خلاق.

این واحدها گرچه از نظر ماهیت با شرکت‌های دانش‌بنیان فناور تفاوت دارند، اما در چارچوب «زیست‌بوم نوآوری» مورد حمایت معاونت علمی قرار می‌گیرند.

۱-۳ چگونه شرکت، دانش‌بنیان می‌شود؟

مرحله ۱) ثبت نام در سامانه کارگروه ارزیابی :

مراجعه به سامانه Daneshbonyan.isti.ir

اطلاعات لازم:

- روزنامه رسمی
- اساسنامه
- لیست بیمه ۳ ماه آخر
- گزارش مالی
- مستندات محصول
- مستندات R&D
- نمونه اولیه یا گواهی ثبت اختراع (در صورت وجود) الزامی نمیباشد ولی در صورت وجود بسیار تسهیل کننده است.

مرحله ۲) انتخاب محصول(های) قابل ارزیابی:

هر شرکتی با حداقل ۱ محصول فناورانه می‌تواند درخواست خود را در سامانه به ثبت برساند. فناوری باید:

- نوآوری داشته باشد
- بومی‌سازی شده باشد
- قابل تست باشد
- ارزش افزوده بالا داشته باشد
- مهندسی معکوس از نمونه خارجی شده باشد و مستندات آنها موجود باشد.

مرحله ۳) ارزیابی توسط کارشناسان علمی:

ارزیاب‌ها موارد زیر را کنترل می‌کنند

- سطح فناوری (TRL)
- توان تیم R&D
- مدارک دانشگاهی تیم
- فروش یا بازار (برای نوع تولیدی)
- مدارک فنی محصول
- مستندات تولید (فاکتور خرید مواد، خط تولید، مهندسی معکوس و ...)

مرحله ۴) بازدید حضوری:

در صورت نیاز، ارزیاب‌ها برای بررسی به شرکت و یا موسسه شما مراجعه می‌کنند .
البته در بعضی موارد هم مشاهده شده که تیم ارزیاب جلسات دفاعیه را به صورت آنلاین برگزار میکنند.

- خط تولید
- انبار
- دفتر R&D
- نمونه محصول
- اسناد

مرحله ۵) صدور تأییدیه:

در صورت تأیید:

- شرکت به مدت ۱ تا ۳ سال حمایت دریافت می‌کند.
- این مجوز در درگاه ملی مجوزها کشور صادر شده و به عنوان سند رسمی می‌باشد .
- شما می‌توانید در سامانه <https://pub.daneshbonyan.ir/dashboard> از قسمت جستجو استعلام شرکت خود را بگیرید.
- پس از اتمام تاریخ مجوز حداقل دو ماه باید شرکت درخواست ارزیابی مجدد خود را در سامانه ثبت کند.

۲- مزایای شرکت دانش بنیان :

۱-۲ مزایای مالیاتی

معافیت ها و اعتبارهای مالیاتی در حوزه نوآوری دو مأموریت اصلی دارند: کاهش هزینه فعالیت های فناورانه و تقویت سرمایه گذاری در شرکت های دانش بنیان.

۲-۱-۱ معافیت مالیاتی

- شرایط بهره مندی:

- شرکت باید خصوصی یا تعاونی باشد؛ شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت هایی که بیش از ۵۰ درصد سهام آنها متعلق به این نهادهاست، مشمول نیستند.
- تنها درآمد ناشی از محصولات تأیید شده دانش بنیان مشمول معافیت است.
- ثبت فاکتورها در سامانه های مالیاتی مانند ارزش افزوده، سامانه مودیان و اظهارنامه عملکرد ضروری است.
- صورت های مالی باید به تأیید حسابرسان رسمی برسد.

- مدت و دامنه:

معافیت مالیاتی محصولات دانش بنیان به مدت ۱۵ سال و صرفاً برای درآمدهای دانش بنیانی برقرار است. میزان

- تخصیص حمایت مالیاتی:

- شرکت های نوپا: تا سقف ۵ میلیارد تومان،
  - شرکت های نوآور و فناور: تا سقف ۱۰ میلیارد تومان.
- در صورت نیاز به معافیت بیشتر، هزینه های تحقیق و توسعه تأیید شده می تواند مبنای افزایش سقف حداکثر تا میزان مالیات متعلقه ناشی از درآمد دانش بنیانی قرار گیرد.

- شرط عملیاتی مهم:

شرکت باید تا پایان سال مالی، محصول و نام تجاری مربوط را در سامانه بارگذاری کند. تأیید محصولات حداکثر چهار ماه پس از پایان سال مالی انجام و به سازمان امور مالیاتی اعلام می شود. راستی آزمائی مصادیق فروش و هزینه تحقیق و توسعه و اعمال معافیت بر عهده سازمان امور مالیاتی است.

- **عدم بهره‌مندی:**

شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه مالیات حقوق کارکنان، مالیات تکلیفی اجاره و مالیات بر ارزش افزوده معافیتی ندارند مگر اینکه محصول عرضه‌شده، در فهرست کالاهای معاف باشد.

- **ضمانت اجرا در صورت تخلف:**

پرداخت اصل مالیات و جریمه‌ای معادل کل معافیت اعطا شده، بدون شمول مرور زمان پنج‌ساله.

۲-۱-۲ اعتبار مالیاتی

اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری، سازوکاری است برای اینکه دولت بخشی از هزینه‌های نوآوری و سرمایه‌گذاری فناورانه شرکت‌ها را از مالیاتشان کم کند و به این شکل سرمایه را به سمت فناوری، تولید پیشرفته و توسعه محصول هدایت کند. شرکت‌ها با اجرای طرح‌های R&D مصوب یا با سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم در شرکت‌های دانش‌بنیان، می‌توانند هزینه‌های تأییدشده را به‌عنوان اعتبار مالیاتی ذخیره کنند و در همان سال یا سال‌های بعد مالیات خود را کاهش دهند.

۱. اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

بر اساس بند «ب» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، هزینه‌های انجام‌شده در فعالیت‌های تحقیق و توسعه (R&D) می‌تواند به‌عنوان «اعتبار مالیاتی» برای شرکت‌ها منظور شود. این اعتبار قابل انتقال به سال‌های بعد است و شرکت می‌تواند مبلغ هزینه‌شده در طرح‌های تحقیق و توسعه را از مالیات قطعی همان سال یا سنوات آتی کسر کند. هدف اصلی این سازوکار، هدایت حمایت‌ها به سمت توسعه فناوری، ارتقای نوآوری و تشویق بنگاه‌ها به سرمایه‌گذاری مداوم در R&D است.

۲. شرایط برخورداری از اعتبار مالیاتی:

۱. داشتن پروانه بهره‌برداری یا مجوز فعالیت معتبر شرکت باید دارای مجوز قانونی برای فعالیت صنعتی، خدماتی یا فناورانه باشد که توسط مراجع ذی‌صلاح صادر شده باشد.
۲. طرح تحقیق و توسعه مصوب

تنها طرح‌هایی مشمول اعتبار مالیاتی هستند که در چارچوب راهبردها، اولویت‌ها و سیاست‌های اعلامی شورای راهبری قانون جهش تولید باشند و بر اساس معیارهای تخصصی شورا تأیید شده باشند. این امر به‌منظور جلوگیری از سوءاستفاده و اطمینان از واقعی بودن ماهیت تحقیقاتی طرح‌ها صورت می‌گیرد.

۳. نکات کلیدی اجرایی:

۱- هزینه‌های قابل قبول در چارچوب اعتبار مالیاتی

صرفاً هزینه‌هایی قابل پذیرش هستند که مستقیماً در راستای اجرای طرح تحقیق و توسعه انجام شده و قابلیت اثبات و ردیابی دارند:

۱. هزینه نیروی انسانی مستقیم R&D

تنها حقوق و مزایای کارکنانی پذیرفته می‌شود که مستقیماً در اجرای طرح R&D فعالیت دارند. کارکنان بخش‌های اداری، کنترل کیفیت، پشتیبانی، مالی و سایر واحدهای غیرتحقیقاتی مشمول نیستند. مبنای محاسبه، لیست بیمه و سقف حقوق است.

۲. مواد و ملزومات مصرفی طرح

مواد اولیه، قطعات و تجهیزات مصرف شده در فرآیند تحقیق و توسعه، صرفاً تا سقف مصرف در طرح قابل پذیرش است.

۳. اجاره فضای اختصاصی R&D

در صورتی که فضای مستقل برای تیم تحقیق و توسعه اجاره شده باشد، هزینه اجاره قابل قبول است.

۴. هزینه خدمات تخصصی

شامل هزینه آزمون‌ها، تست‌ها، آزمایش‌های تخصصی و خدمات مرتبط با توسعه فناوری.

۵. قراردادهای پژوهشی و توسعه‌ای

شامل قرارداد با شرکت‌های دانش‌بنیان یا فناور؛ قرارداد تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی. این بند نقش مهمی در تقویت تعامل صنعت و دانشگاه دارد.

۲- هزینه‌های غیرقابل قبول

هزینه‌هایی که ماهیت سرمایه‌ای یا اداری دارند و ارتباط مستقیم با تحقیق و توسعه ندارند، قابل پذیرش نیستند، از جمله:

- خرید یا احداث زمین و ساختمان؛
- خرید و نگهداری خودرو (به جز در پروژه‌های مهندسی معکوس با مستندات لازم)؛
- خرید ماشین‌آلات و تجهیزات—تنها هزینه استهلاک آن‌ها قابل بررسی است؛ در صورت وجود مشابه داخلی، خرید باید از تولیدکنندگان داخلی انجام شده باشد؛
- اقلام اداری نظیر کامپیوتر، میز و صندلی و تجهیزات دفتری؛
- هزینه‌های غیرمستقیم از جمله مالیات بر ارزش افزوده، هزینه‌های گمرکی، حمل‌ونقل، ثبت سفارش و...؛
- معاملات با شرکت‌های وابسته به منظور جلوگیری از جابه‌جایی صورتی هزینه‌ها.

۳- فرآیند ارسال و بررسی مستندات

تمام هزینه‌های مربوط به طرح‌های تحقیق و توسعه باید:

۱. در طول سال مالی، به صورت جزئی و مستند (پروپوزال، گزارش پیشرفت، فاکتورها، گواهی آزمایش و...) در سامانه اعتبار مالیاتی R&D به نشانی www.etebar.ir بارگذاری شود.
۲. در دفاتر قانونی شرکت، تحت یک سرفصل مستقل ثبت شود تا امکان ردیابی، رسیدگی و کنترل هزینه‌ها توسط کارشناسان شورا و سازمان امور مالیاتی فراهم باشد.
۳. توسط دبیرخانه شورا بررسی و تأیید شود دبیرخانه شورا موظف است حداکثر ظرف چهار ماه پس از پایان سال مالی، هزینه‌های قابل قبول را تأیید و به سازمان امور مالیاتی اعلام کند.
۴. بررسی نهایی توسط سازمان امور مالیاتی سازمان مالیاتی براساس مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم، هزینه‌ها را ارزیابی و در صورت پذیرش، اعتبار مالیاتی را از بدهی مالیاتی سال جاری یا سال‌های بعد کسر می‌کند.

۴- الزامات قانونی تکمیلی

- شرکت باید اظهارنامه مالیاتی خود را در موعد قانونی تسلیم و مقررات ماده ۱۴۶ مکرر را رعایت کند.
- هزینه‌های R&D که اعتبار مالیاتی دریافت می‌کنند، دیگر به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی قابل قبول نیستند (برای جلوگیری از محاسبه دوگانه).
- اعتبار مالیاتی: قابل استرداد نقدی نیست؛ مشمول جایزه خوش‌حسابی نمی‌شود؛ امکان تهاتر با بدهی سال‌های قبل را ندارد.

۲-۲ اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری

طبق بند ت ماده ۱۱ جهش تولید دانش بنیان سرمایه‌گذاران در شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند از «اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری» بهره‌مند شوند. مطابق آیین‌نامه‌های اجرایی، بخشی از مبلغ سرمایه‌گذاری - اعم از مستقیم یا از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری تخصصی - می‌تواند به‌صورت اعتبار مالیاتی منظور گردد. هدف اصلی از این ابزار، افزایش جذب سرمایه، هدایت نقدینگی به سمت شرکت‌های فناور و تشویق سرمایه‌گذاران به ورود به حوزه‌های دانش‌بنیان است.

۱. تعاریف و شرایط اشخاص مشمول

۱. شرکت سرمایه‌گذار

شرکتی است که یکی از شرایط زیر را داشته باشد:

- در بورس تهران یا در بازار اول یا دوم فرابورس ایران پذیرفته شده باشد؛
- دارای سرمایه ثابتی حداقل معادل یک‌سوم سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی باشد (سرمایه فعلی صندوق ۵۰ هزار میلیارد تومان است).

۲. شرکت سرمایه‌پذیر

شرکت دانش‌بنیان تأییدشده توسط کارگروه ارزیابی یا واحد فناور مستقر در پارک علم و فناوری..

۳. صندوق سرمایه‌پذیر

صندوقی که:

- فعالیت آن در اساسنامه به‌طور اختصاصی بر تأمین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان متمرکز باشد؛
  - به تأیید شورای راهبری قانون جهش تولید رسیده باشد.
- این صندوق‌ها نقش واسطه مالی بین سرمایه‌گذاران عمده و شرکت‌های فناور را ایفا می‌کنند.

۲. شرایط برخورداری:

- رعایت مصادیق سرمایه‌گذاری مورد تأیید شورا

سرمایه‌گذاری باید در چارچوب یکی از اولویت‌های زیر انجام شود:

- تکمیل زنجیره ارزش محصول؛
- توسعه محصول جدید؛
- افزایش مقیاس تولید و ورود به تولید انبوه؛
- سرمایه‌گذاری در حوزه‌های فناورانه پیشرفته یا دارای اولویت ملی.

- داشتن صورت‌های مالی مقبول

صورت‌های مالی شرکت سرمایه‌گذار باید توسط مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس مقبول شده باشد.

۳. انواع سرمایه‌گذاری و میزان اعتبار مالیاتی:

۱. سرمایه‌گذاری مستقیم

سرمایه‌گذاری‌ای است که از محل آورده نقدی و در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت شده در شرکت سرمایه‌پذیر صورت می‌گیرد. میزان اعتبار مالیاتی به شرح زیر است:

- ۳۰٪ سرمایه‌گذاری

برای طرح‌های اولویت‌دار ملی یا محصولات با سطح فناوری پیشرفته؛

- ۲۰٪ سرمایه‌گذاری

برای سایر طرح‌ها و مصادیق مورد تأیید.

۲. سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

در قالب تأمین مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری تخصصی (تأسیس صندوق یا افزایش سرمایه آن‌ها). در این حالت، مبلغ آورده نقدی انجام‌شده شرکت سرمایه‌گذار مبنای محاسبه اعتبار مالیاتی خواهد بود.

نکات کلیدی اجرایی:

۱. هزینه‌های غیرقابل قبول در محاسبه اعتبار

هزینه‌هایی با ماهیت سرمایه‌ای یا فاقد ارتباط مستقیم با توسعه فناوری شامل:

- خرید زمین، ساختمان یا اجرای عملیات عمرانی؛
- خرید خودرو.

این ممنوعیت به منظور جلوگیری از تبدیل اعتبار مالیاتی به ابزار تأمین مالی دارایی‌های غیرتولیدی وضع شده است.

۲. اعلام فهرست‌های سالانه شرکت‌های دانش‌بنیان مشمول، صندوق‌های تأییدشده و مصادیق سرمایه‌گذاری قابل قبول هر سال تا پایان دی‌ماه برای بهره‌برداری در سال بعد اعلام می‌شود.

۳. بررسی و تأیید سرمایه گذاری

- تعیین میزان سرمایه تزریق شده و محل هزینه کرد بر عهده شورای راهبری است؛
- شورا موظف است ظرف چهار ماه پس از پایان سال مالی، گزارش نهایی را به سازمان امور مالیاتی ارسال کند.

۴. اقدامات سازمان امور مالیاتی

سازمان امور مالیاتی موظف است اسناد هزینه ای و مدارک سرمایه گذاری را بررسی کند و در صورت تأیید، اعتبار مالیاتی را از بدهی مالیات عملکرد همان سال یا سال های بعد کسر کند.

۵. الزامات تکمیلی

- تسلیم اظهارنامه مالیاتی و رعایت کامل مقررات ماده ۱۴۶ مکرر الزامی است.
- اعتبار مالیاتی:
  - قابل استرداد نقدی نیست؛
  - مشمول جایزه خوش حساسی نمی شود؛
  - و قابل تهاتر با بدهی سنوات قبل نیست.
- هزینه ای که مبنای اعتبار قرار گرفته، نمی تواند مجدداً به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی ثبت شود.

تخلف و ضمانت اجرا : در صورت تخلف شرکت سرمایه گذار یا ارائه اطلاعات خلاف واقع اصل اعتبار مالیاتی تخصیص یافته، به همراه جرائم قانونی مربوطه قابل مطالبه خواهد بود. این ضمانت اجرا بدون در نظر گرفتن مرور زمان پنج ساله اعمال می شود.

۲-۳ شرکت های مستقر در پارک های علم و فناوری

۱. معافیت مالیاتی واحدهای فناور مستقر در پارک های علم و فناوری

شرکت ها و واحدهای فناور که در پارک های علم و فناوری استقرار یافته اند، نسبت به فعالیتهای پژوهشی، فناورانه و مهندسی مندرج در مجوز فعالیت خود مشروط بر آن که این فعالیتهای به طور کامل در محدوده پارک انجام گیرد از **بیست سال معافیت مالیاتی** برخوردار می شوند. آغاز این دوره معافیت از **تاریخ صدور مجوز استقرار** توسط مدیریت (رئیس) پارک محاسبه می گردد.

۲. معافیت مالیاتی حقوق کارکنان

کارکنان واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری، در صورتی که معرفی آنان به صورت رسمی و با تأیید مدیریت پارک انجام شده باشد، از معافیت مالیات بر درآمد حقوق بهره‌مند می‌شوند. این معافیت تنها برای افرادی معتبر است که شاغل در فعالیت‌های فناورانه شرکت بوده و فهرست آنان رسماً به اداره امور مالیاتی اعلام شده باشد.

۳. حکم مالیاتی کمک‌های بلاعوض

کمک‌های بلاعوض و حمایت‌های مالی که به این شرکت‌ها در چارچوب قوانین پارک‌ها پرداخت می‌شود، در زمره درآمدهای اتفاقی مشمول مالیات قرار نمی‌گیرد؛ بدین معنا که دریافت چنین کمک‌هایی برای شرکت بار مالیاتی ایجاد نمی‌کند.

۴. ضوابط تخلف و پیامدهای مالیاتی

در صورتی که شرکت از مقررات تعیین شده تخطی کند معافیت مالیاتی اعطا شده لغو خواهد شد. در چنین حالتی شرکت مکلف است اصل مالیات متعلق به دوره بهره‌مندی از معافیت را بپردازد و افزون بر آن، جریمه‌ای معادل میزان معافیت اعطاشده نیز پرداخت کند. نکته مهم آن است که مرور زمان پنج‌ساله مالیات در این مورد جاری نمی‌شود.

۲-۴ معافیت‌های گمرکی :

- معافیت پرداخت حقوق ورودی تجهیزات آزمایشگاهی و تولیدی.
- تسهیل فرآیند واردات تجهیزات تحقیقاتی.

۱. چه مواردی معاف می‌شود؟

- طبق شیوه‌نامه مربوط به شرکت‌های دانش‌بنیان، موارد زیر می‌توانند مشمول معافیت گمرکی شوند:
- ماشین‌آلات خط تولید کالای دانش‌بنیان.
  - تجهیزات آزمایشگاهی برای تحقیق و توسعه (تست، کنترل کیفیت)
  - واردات قطعات یا مواد برای ساخت نمونه اولیه (مثلاً برای مهندسی معکوس) در حدی که نمونه محسوب شود.

۲. شرایط معافیت گمرکی :

- برای بهره‌مندی از معافیت، شرکت دانش‌بنیان باید شرایط زیر را داشته باشد یا آن درخواست‌ها را به اثبات برساند:
- در مورد تجهیزات آزمایشگاهی یا ماشین‌آلات: نبود نمونه مشابه ساخت داخل. یعنی اگر بتوان همان دستگاه یا تجهیزات را در داخل کشور تولید کرد، معافیت ممکن است داده نشود.
  - برای واردات قطعات یا ماشین‌آلات خط تولید به منظور مهندسی معکوس: باید درخواست نمونه محدود (نه واردات تجاری گسترده) باشد.

- برای وارد کردن تجهیزات به منظور R&D یا ساخت نمونه اولیه، شرکت باید نشان دهد که مرحله طراحی یا تحقیقات اولیه را طی کرده و بدون واردات آن تجهیزات، امکان ساخت نمونه نیست.
- تناسب واردات با ظرفیت واقعی شرکت: حجم و نوع کالاهایی که معافیت گرفته می‌شوند باید با برنامه رشد شرکت (سرمایه‌گذاری، ظرفیت تولید، نقشه توسعه) مطابقت داشته باشد.

۳. روند درخواست معافیت گمرکی :

فرایند عمومی طبق گزارش‌ها چنین است:

- شرکت دانش‌بنیان درخواست اولیه را با پروفرما یا فرم‌های مشخص به کارگزار ارزیاب شرکت‌های دانش‌بنیان ارسال می‌کند.
- ارزیاب اولیه بررسی می‌کند که آیا کالای در نظر گرفته شده واجد شرایط معافیت هست یا نه (ماشین‌آلات، تجهیزات، قطعات، به شرط نمونه محدود).
- در مورد کالاهایی که مشابه داخلی دارند، شرکت ممکن است نیاز به استعلام یا تأیید "نبود نمونه داخلی" داشته باشد.
- پس از تأیید نهایی از سوی کارگزار ارزیاب، دبیرخانه کارگروه دانش‌بنیان به گمرک اطلاع می‌دهد تا معافیت گمرکی برای آن محموله اعمال شود.
- پس از ترخیص کالا، گمرک یک «پروانه سبز گمرکی» صادر می‌کند که نشانه استفاده از معافیت است و این پروانه نزد دبیرخانه کارگروه بایگانی می‌شود برای نظارت بعدی.

۵. آخرین بخش نامه های سال های اخیر :

- بخشنامه تسهیلات گمرکی برای شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان به تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۸ وجود دارد که شرایط حقوق ورودی ماشین‌آلات، تجهیزات، قطعات و مواد اولیه را مشخص کرده است.
- در همان بخشنامه، اشاره شده به ترخیص بدون ثبت سفارش و بدون انتقال ارز برای شرکت‌های دانش‌بنیان تحت شرایط خاص.
- همچنین طبق این بخشنامه، شرکت دانش‌بنیان می‌تواند ضمانت بانکی ارائه دهد (ضمانت‌نامه حقوق ورودی) برای ترخیص برخی انواع کالاها (ماشین‌آلات، قطعات، مواد اولیه) با شرایط ویژه.

۲-۵ حمایت‌های بیمه‌ای (تأمین اجتماعی) :

- معافیت بیمه قراردادهای تحقیقاتی
- کاهش حق بیمه پیمان
- امکان استفاده از طرح پسادکتری، سرباز فناوری، کارورزی

۱. معافیت ضریب حق بیمه قراردادهای ضریب بیمه تأمین اجتماعی :

- بر اساس گزارش‌ها و تفاهم‌نامه میان معاونت علمی و سازمان تأمین اجتماعی، یکی از بزرگ‌ترین حمایت‌ها این است که شرکت‌های دانش‌بنیان برای قراردادهای خاص (به‌ویژه قراردادهای فناوری اطلاعات، نوآوری و پروژه‌های فناورانه) از برخی ضریب‌های حق بیمه معاف می‌شوند.

- “بخشنامه ۱۴۰۳” تأمین اجتماعی مرتبط به قراردادهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات است (ICT)، و “بخشنامه ۱۴۰۹” مرتبط با قراردادهایی است که در واحدهای صنعتی، خدماتی یا فنی‌مهندسی ثابت اجرا می‌شوند. این بخشنامه‌ها مشخص می‌کنند که چگونه حق بیمه محاسبه شود و کدام قراردادهای شامل معافیت هستند. در این بخش نامه اکثر قراردادهای پیمان کاری یا مقاطعه کاری دارای معافیت میشوند به طور عامیانه میتوان گفت ضریب بازرسی دفاتر تأمین اجتماعی در این خصوص بسیار پایین یا در بسیاری موارد صفر در نظر گرفته میشود.
- در برخی موارد، سازمان تأمین اجتماعی «نیازی به اعمال ضریب» (ضریب افزایش حق بیمه قرارداد) ندارد؛ یعنی به جای آن که کارفرما درصد بیشتری برای حق بیمه قرارداد بپردازد، معافیت قائل می‌شود.
- این معافیت باعث می‌شود هزینه بیمه‌ای قراردادهای فناورانه پایین تر بیاید، که برای شرکت دانش‌بنیان با بودجه محدود در پروژه‌های تحقیق و توسعه (R&D) بسیار ارزشمند است.

۲. تسهیلات در پرداخت حق بیمه در شرایط بحرانی :

- در شرایط بحرانی مالی یا نقدینگی پایین، معاونت علمی و تأمین اجتماعی به شرکت‌های دانش‌بنیان امکان پرداخت قسطی حق بیمه سهم کارفرما داده‌اند: طبق گزارش‌های ارسال شده از سوی سازمان تأمین اجتماعی کشور، شرکت‌ها می‌توانند ۲۳٪ باقی سهم کارفرما را به‌صورت چک تسویه نمایند ..
- همچنین، برای برخی شرکت‌ها، حسابرسی بیمه‌ای دفاتر و تسویه مفاصا حساب تأمین اجتماعی به صورت علی‌الحساب و با ضریب صفر امکان‌پذیر شده است. به عبارت دیگر، شرکت دانش‌بنیان ممکن است بدون پیش‌پرداخت کامل مفاصا حساب بیمه‌ای دریافت کند (البته این حمایت مشروط است و باید شرایط آن رعایت شود).
- این حمایت به‌نوعی کمک به شرکت‌هایی است که در دوره رشد هستند یا با چالش نقدینگی مواجه‌اند و نمی‌خواهند فشار پرداخت یکجای حق بیمه کارفرما را تحمل کنند.

۳. بیمه تکمیلی درمان ویژه برای کارکنان شرکت‌های دانش‌بنیان :

- یکی از حمایت‌های بیمه‌ای مهم غیرساختاری (بیمه پایه نیست، بلکه بیمه تکمیلی) این است که شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند بسته بیمه تکمیلی ویژه برای کارکنان‌شان انتخاب کنند.
- معاونت علمی با چندین شرکت‌های بیمه بازرگانی قرارداد بسته است تا سه نوع طرح بیمه تکمیلی در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار گیرد.
- در یکی از این طرح‌ها، حداقل ۵۰٪ از افراد شرکت (به اضافه اعضای خانواده آن‌ها) باید بیمه شوند تا طرح فعال شود. ملاک تشخیص افراد، لیست بیمه تأمین اجتماعی شرکت است (یعنی پرسنلی که در لیست تأمین اجتماعی شرکت هستند).

۲-۶ حمایت‌های مالی و تسهیلات :

شرکت‌های دانش‌بنیان از چند مسیر اصلی امکان دریافت تسهیلات مالی دارند که بخش زیادی از آن تحت نظارت یا زوجی با معاونت علمی، صندوق نوآوری و سایر نهادهای دولتی است. این مسیرها شامل تسهیلات پژوهشی (R&D)، تولید، افزایش سرمایه، اشتغال‌زایی، تولید بار اول، و کمک به تامین مالی برای نمونه‌سازی است.

چند رکن کلیدی در این حمایت‌ها:

۱. صندوق نوآوری و شکوفایی
۲. تبصره ۱۸ قانون بودجه
۳. صندوق‌های تخصصی (مثل صندوق فن‌آسا) و یا صندوق سرمایه‌گذاری صنایع کوچک
۴. معافیت مناقصاتی و قرارداد با دستگاه‌های دولتی
۵. ارزش‌گذاری دارایی نامشهود

درخواست ثبت تسهیلات در سامانه فوق امکان‌پذیر میباشد : <https://ghazal.inif.ir>

۱. تسهیلات از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی :

- صندوق نوآوری، یکی از بازیگران اصلی تخصیص تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان برای پروژه‌های تحقیق و توسعه‌ای، نمونه‌سازی، تجاری‌سازی و تولید است.
- تسهیلات پژوهشی :صندوق، بودجه این تسهیلات برای R&D بسیار بزرگ شده بودجه ۲ همتی (۲,۰۰۰ میلیارد تومان) برای تحقیق و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان تعیین شده است.
- تسهیلات رشد تولید :تا سقف ۱۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اختصاص داده شده است برای رشد تولید دانش‌بنیان توسط صندوق نوآوری.
- این تسهیلات به شرکت‌هایی داده می‌شود که در مرحله تولید هستند (یا قصد دارند تولید را افزایش دهند) و نیاز نقدینگی برای مقیاس‌پذیری دارند.
- اکثر تسهیلات فوق‌الذکر نیاز به داشتن طرح توجیهی یا بیزنس پلن با صورت‌های مالی است .

۲. تسهیلات تبصره ۱۸ قانون بودجه :

- یکی از حمایت‌های مالی مهم: تسهیلات تبصره ۱۸، که در بودجه کشور دیده می‌شود، تخصیص داده شده به شرکت‌های دانش‌بنیان.
- تسهیلات تبصره ۱۸ به شکل منابع استانی و ملی به شرکت‌های دانش‌بنیان داده می‌شود.
- بانک عامل: بانک ملت ،توسعه تعاون و بانک صنعت معدن تجارت از بانک‌هایی است که در این زمینه فعال است(سال ۱۴۰۴) و با همکاری معاونت علمی تسهیلات تبصره ۱۸ به دانش‌بنیان‌ها را تقویت می‌کند.
- مقادیر تسهیلات: بنا به گزارش، طرح‌هایی در بازه از «۵ تا ۳۰ میلیارد تومان» برای منابع استانی و «۳۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان» برای منابع ملی مدنظر است.

- تسهیل فرایند: معاونت علمی تلاش کرده روند ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان متقاضی این تسهیلات را تسهیل کند تا سرعت اعطای تسهیلات بیشتر شود.

۳. تسهیلات از طریق صندوق‌های تخصصی مثل فن‌آسا :

- صندوق فن‌آسا صندوق رشد و تولید مخصوص شرکت‌های دانش‌بنیان را ارائه می‌دهد.
- نرخ سود در این تسهیلات (فن‌آسا) به گفته وبسایت صندوق، ۱۶٪ است؛ این تسهیلات می‌تواند برای تأمین نقدینگی تولیدی شرکت به کار رود.
- این نوع تسهیلات مخصوص شرکت‌هایی است که قابلیت تولید دارند یا پروژه تولیدی فناورانه دارند.

۴. تولید بار اول و معافیت مناقصه‌ای :

- معاونت علمی یک سیاست حمایتی دارد برای «تولید بار اول محصولات استراتژیک»: یعنی وقتی یک شرکت دانش‌بنیان برای اولین بار یک محصول فناورانه استراتژیک را تولید می‌کند، حمایت ویژه دریافت می‌کند.
- بخشی از این حمایت این است که دستگاه‌های دولتی می‌توانند با این شرکت‌ها قرارداد ببندند بدون مناقصه (معافیت مناقصه‌ای) اگر محصول مورد نیاز باشد.
- هم‌زمان با این قراردادها، شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند از تسهیلات صندوق نوآوری برای تولید بار اول آن کالا استفاده کنند.

۵. ارزیابی ارزش دارایی نامشهود :

- یکی از بخش‌های مهم پشتیبانی مالی، ارزش‌گذاری دارایی نامشهود است: معاونت علمی با وزارت اقتصاد و سازمان حسابرسی دستورالعملی برای ارزیابی دارایی نامشهود تصویب کرده است.
- دارایی نامشهود می‌تواند شامل «حقوق مالکیت فکری»، «اختراعات»، «نوآوری‌های ثبت نشده»، «پرتفوی پژوهشی» باشد. ارزیابی این دارایی‌ها برای سرمایه‌گذاری، جذب سرمایه‌گذار، گزارش مالی و افزایش سرمایه شرکت‌های دانش‌بنیان بسیار حیاتی است و می‌تواند این موارد حتی در بحث ضمانت‌های بانکی یا اخذ وام از بانک‌ها و موسسات بسیار اثرگذار باشد به شکلی که بدون گذاشتن وثیقه‌های ملکی با امضا سهامداران وام را ضمانت کنند.

۲-۷ مزایای صادراتی :

- تسهیلات صندوق ضمانت صادرات.
- یارانه حضور در نمایشگاه‌های جهانی و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی به صورت پویون ها .
- حمایت از استانداردهای بین‌المللی و گرفتن ایزوها ،مجوزات بین المللی.
- تسهیلات ویژه برای صادرات به عراق، عمان، قطر و علی الخصوص کشور های حوزه خلیج فارس .
- امکان دریافت وام توسعه صادرات.

۲-۸ مزایای استقرار :

- استقرار در پارک علم و فناوری
- معافیت اجاره
- امکانات اداری و آزمایشگاهی
- معافیت مالیاتی مستقل پارک‌ها
- تعرفه پایین آب، برق و اینترنت

۲-۹ مزایای نیروی انسانی :

- استفاده از سرباز فناور و امریه
- استفاده از طرح پسادکتری صنعتی
- جذب هیئت علمی سرآمد برای R&D شرکت

۱. امکان به کارگیری سرباز فناور (امریه دانش‌بنیان) :

- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند سربازان وظیفه را به صورت «امریه» جذب کنند. این یعنی نیروی جوان و تحصیل کرده می‌تواند دوران خدمت سربازی خود را در شرکت فناور بگذارند و همزمان به کار تخصصی بپردازد .
- این موضوع برای شرکت مزیت بزرگی دارد: جذب نیروی مستعد، کاهش ریسک خروج کارکنان کلیدی به دلیل رفتن به سربازی، و ارتقای تیم فنی با افراد جوان و تحصیل کرده .
- ظرفیت این امریه ها افزایش یافته است: طبق گفته مسئولان، ظرفیت سالانه استفاده از امریه دانش‌بنیان به ۱۹۰۰ نفر رسیده است.

تحصیل و مدرک تحصیلی :

- معمولاً باید حداقل مدرک «کارشناسی» داشته باشید.
- طبق برخی منابع، معدل مقطع کارشناسی باید بالا باشد (مثلاً در شرایط جدید، بعضی گزارش‌ها می‌گویند معدل حداقل «۱۵» است).

سن :

- در گزارش «شرایط جدید» ذکر شده است که سن مشمول نباید بالای حدود ۲۸ سال باشد.

سابقه کاری در شرکت دانش‌بنیان :

- باید حداقل ۶ ماه سابقه کار در شرکت دانش‌بنیان داشته باشید .
- بعضی منابع نیز گفته‌اند شرکت باید تعداد مشخصی کارمند بیمه‌شده داشته باشد (مثلاً «هر ۱۰ کارمند تمام‌وقت بیمه‌شده» یک امریه می‌تواند بگیرد).

کسب امتیاز فناورانه :

- متقاضی امریه باید حداقل ۸۰ امتیاز فعالیت فناورانه را کسب کند، براساس جدول امتیازی مربوط به فعالیت در شرکت دانش‌بنیان .

سابقه بیمه :

- در برخی گزارش‌ها آمده که فرد باید در ۶ ماه اخیر، بیمه تمام‌وقت در شرکت داشته باشد ..

محدودیت تعداد برای شرکت‌ها :

- هر شرکت دانش‌بنیان معمولاً سالانه تا ۳ نفر امریه می‌تواند بگیرد .

دوره خدمت :

- دوره امریه دانش‌بنیان در مجموع حدود ۲۴ ماه است (شامل دوره آموزشی نظامی در ابتدا)

محل فعالیت باید مشخص باشد :

- موقعیت کاری فرد (شرکت) باید مورد تأیید باشد و اگر تغییر کند، باید به معاونت علمی یا ارگان نظام وظیفه گزارش داده شود.

۲. برنامه پسادکتری فناورانه :

- معاونت علمی دوره «پسادکتری فناورانه» را در شرکت‌های دانش‌بنیان راه‌اندازی کرده است .
- در این طرح، ۸۰٪ حقوق پسادکتری توسط معاونت علمی تأمین می‌شود و شرکت تنها ۲۰٪ حقوق و بیمه را پرداخت می‌کند .
- هدف این طرح: جذب دانش‌آموختگان دکتری به شرکت‌های دانش‌بنیان، هدایت آن‌ها به پروژه‌های تحقیق و توسعه، خلق نوآوری، ثبت اختراع یا ارتقای فناوری محصول.
- بعد از دوره دو ساله، فرد پسادکتری می‌تواند گواهی پسادکتری بگیرد و توانمندی‌اش ثابت شود.

۲-۱۰ مزایای شرکت های خلاق :

نسبت به دانش بنیان محدودتر است اما شامل:

- تسهیلات و وام های کم بهره
- معافیت برای حضور در نمایشگاه های فرهنگی و صنعتی
- توسعه بازار دیجیتال
- کمک هزینه تبلیغات
- فضای کار اشتراکی و تخفیفات

۳- سوالات مهم در حوزه شرکت های دانش بنیان :

۱- آیا شرکت های خدماتی هم میتوانند دانش بنیان شوند و از مزایا موارد بالا استفاده کنند ؟

بله ، اگر یک شرکت خدماتی تأیید دانش بنیانی بگیرد، می تواند از همان مزایا استفاده کند که شرکت های تولیدی دانش بنیان می گیرند، در صورتی که خدمات آن ها دانش محور باشد:

- معافیت مالیاتی (برای درآمد دانش بنیان) مانند سایر شرکت دانش بنیان.
- دسترسی به تسهیلات صندوق نوآوری برای پروژه های توسعه فناوری خدمات (مثلاً توسعه نرم افزار، خدمات مشاوره فناوریانه).
- ارزش گذاری دارایی نامشهود (مثلاً حق مالکیت فکری خدمات، نرم افزار) که در جذب سرمایه و گزارش مالی مهم است.
- امکان استقرار در پارک علم و فناوری / مراکز رشد (اگر شرکت خدماتی فناور باشد و فضای کار فنی نیاز دارد).

۲- چه امتیازاتی برای سهامداران یا هیئت موسسین شرکت های دانش بنیان هست ؟

افزایش ارزش سهام و اعتبار شرکت :

با دانش بنیان شدن، ارزش شرکت و سهام مؤسسين بالا می رود (به دلیل حمایت ها، معافیت ها و دارایی های فناورانه).

معافیت ها و مزایای مالی غیرمستقیم برای سهامداران :

- معافیت مالیاتی شرکت سودآوری بیشتر سهم سود بالاتر برای سهامداران.
- اعتبار مالیاتی برای هزینه های R&D کاهش هزینه ها و افزایش ارزش سرمایه گذاری.
- استفاده از خدمات امریه سربازی با امتیاز بالا

مزایای ویژه برای اعضای هیئت علمی مؤسس

دریافت امتیاز ارتقا تا حدود ۳۰ امتیاز برای فعالیت در شرکت دانش بنیان.

جذب آسان سرمایه و افزایش ارزش سهام مؤسسين :

دسترسی شرکت به تسهیلات دولتی، وام های کم بهره و حمایت صندوق نوآوری → افزایش جذابیت شرکت برای سرمایه گذاران بالا رفتن ارزش سهام مؤسسين.

امکان ورود راحت تر شرکت به بورس و فرابورس :

که در نهایت به نقدشوندگی سهام مؤسسين کمک می کند.

کمک های دولت به سرمایه گذاران :

برخی شرکت ها یا سرمایه گذاری ها توسط صندوق نوآوری با بخشش یا تخفیف همراه است؛ این یعنی ریسک مالی برای سهامداران کمتر می شود.

۳- تهاتر خرید یا فروش از دو شرکت دانش بنیان چگونه است ؟

- تأیید و ضمانت قانونی معامله :

معاونت علمی یا صندوق نوآوری تهاتر را رسمی و قانونی می کند و ارزش کالا یا خدمات را تأیید می کند.

- تسهیل و اعتبار بخشی:
- با تأیید معاونت، شرکت‌ها می‌توانند بدون نقدینگی کامل، کالای مورد نیاز خود را دریافت کنند و در مقابل خدمات یا کالای دانش‌بنیان دیگری ارائه دهند.
- نقش نقدینگی و پرداخت:
- دولت یا معاونت علمی هیچ مبلغی را مستقیماً پرداخت نمی‌کند مگر اینکه قرارداد جداگانه تسهیلات یا وام دانش‌بنیانی وجود داشته باشد.
- تهاتر بیشتر به شکل کالا یا خدمات به جای پول نقد است.
- مثال: شما دستگاه را دریافت می‌کنید، در مقابل یک نرم‌افزار یا محصول فناورانه ارائه می‌دهید.
- اگر نیاز به نقدینگی باشد:
- در برخی موارد، صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند به صورت تسهیلات یا وام دانش‌بنیان کمک کند:
- اگر ارزش کالا بیشتر از خدمات شما باشد، شرکت‌ها می‌توانند باقی‌مانده را با وام یا تسهیلات دانش‌بنیان پرداخت کنند.
- این تسهیلات می‌تواند از ۲۵ درصد تا ۸۰ درصد باشد و اصلاً تهاتری هم صورت نگیرد.
- اما این تسهیلات جدا از تهاتر است و نیاز به درخواست جداگانه دارد.

۴- آیا ارز ترجیحی به شرکت‌های دانش‌بنیان داده می‌شود؟

بله، شرکت‌های دانش‌بنیان در ایران می‌توانند از ارز ترجیحی (ارز دولتی یا نیمایی با نرخ ویژه) در شرایط خاصی بهره‌مند شوند، ولی با محدودیت‌ها و قوانین مشخص.

توضیحات تکمیلی در خصوص دریافت ارز ترجیحی برای شرکت‌های دانش‌بنیان:

۱. چه شرکت‌هایی می‌توانند ارز ترجیحی دریافت کنند؟

- شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی یا فناور که کالای صادرات‌محور یا واردات قطعات و تجهیزات فناورانه دارند.
- شرکت‌هایی که در فهرست معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به‌عنوان شرکت دانش‌بنیان معتبر ثبت شده باشند.
- کالا یا تجهیزات مورد نظر برای تولید محصول دانش‌بنیان استفاده شود، نه برای مصارف شخصی یا تجاری معمولی.

۲. کاربرد ارز ترجیحی برای دانش‌بنیان‌ها:

۱. واردات مواد اولیه یا تجهیزات تولیدی
  - قطعات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، دستگاه‌های پیشرفته تولیدی.
۲. واردات فناوری یا نرم‌افزار تخصصی
  - نرم‌افزارهای مهندسی، شبیه‌سازی، طراحی، و خدمات فنی خارجی مرتبط با محصول دانش‌بنیان.
۳. تسهیل صادرات محصولات دانش‌بنیان

- بعضی اوقات شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند برای صادرات محصول، ارز نیمایی یا دولتی دریافت کنند تا واردات تجهیزات تولید با نرخ ترجیحی انجام شود.

۳. شرایط و فرایند دریافت :

۱. ثبت شرکت دانش‌بنیان در سامانه معاونت علمی.
    - تنها شرکت‌های دارای گواهی معتبر می‌توانند اقدام کنند.
- شرکت‌های نوپا نوع یک و دو (فناور/تولیدی) می‌توانند ارز ترجیحی دریافت کنند، به‌ویژه برای واردات تجهیزات و مواد اولیه تولید محصول دانش‌بنیان.
- شرکت‌های خلاق معمولاً محدود است و فقط در صورتی که واردات فناوری یا سخت‌افزار مرتبط با محصول داشته باشند، امکان دریافت ارز وجود دارد.
- شرکت‌های خدماتی فناور فقط برای موارد خاص که واردات فناوری مرتبط با خدمات لازم است، امکان ارز ترجیحی دارند.
- ❖ ثبت درخواست ارز ترجیحی در سامانه نیما یا سامانه مربوطه
    - ارائه اسناد: مجوز دانش‌بنیانی، فاکتور خرید، قرارداد با فروشنده خارجی، مجوز واردات.
  - ❖ تأیید معاونت علمی و بانک مرکزی
    - پس از بررسی، ارز ترجیحی برای واردات یا تامین قطعات اختصاص داده می‌شود.
  - ❖ تعهد استفاده از کالا یا تجهیزات وارداتی در تولید محصول دانش‌بنیان
    - استفاده از کالا برای تولید محصول دانش‌بنیان الزامی است و گزارش‌دهی می‌شود.

۴- چک لیست نهایی برای اخذ گواهی دانش بنیان شدن از معاونت علمی :

۱. تعیین نوع شرکت دانش بنیان :

تشخیص نوع شرکت:

- ✓ تولیدی فناوری : تولید کالا یا تجهیزات مبتنی بر فناوری و دانش فنی.
  - ✓ خدمات فناوری : ارائه خدمات دانش محور یا فناورانه (نرم افزار، مشاوره فنی، طراحی مهندسی).
  - ✓ شرکت خلاق : ارائه محصول یا خدمات مبتنی بر محتوا، نرم افزار، رسانه یا خدمات فرهنگی-هنری مبتنی بر فناوری.
- تعیین نوع دانش بنیانی:

- ✓ نوع یک : محصولات دانش بنیان با فناوری پیشرفته و ظرفیت صادرات بالا.
- ✓ نوع دو : محصولات دانش بنیان با فناوری متوسط یا خدمات دانش بنیان.
- ✓ شرکت نوپا : زیر ۲ سال فعالیت و محصول فناورانه نوپا.

۲. الزامات اولیه شرکت :

- ✓ ثبت شرکت رسمی و فعالیت قانونی
  - ✓ داشتن اظهارنامه مالیاتی و سوابق حسابداری شفاف
  - ✓ داشتن حداقل نیروی انسانی متخصص:
- حداقل تعداد نیروی متخصص تمام وقت بسته به نوع شرکت (مثلاً ۳ تا ۵ نفر برای شرکت های کوچک)
- مدارک تحصیلی، سوابق فنی، بیمه تامین اجتماعی

۳. مستندسازی فعالیت های تحقیق و توسعه (R&D) :

ثبت پروژه های تحقیق و توسعه با شرح دقیق:

- ✓ هدف پروژه
  - ✓ فناوری به کار رفته
  - ✓ نتایج و نمونه محصول یا خدمات
- مستندات فنی و نمونه کار:
۱. تصاویر، گزارش ها، نرم افزار یا نمونه محصول
- ثبت پتنت یا مالکیت فکری (در صورت وجود)

۴. بررسی بازار و تجاری سازی :

- ✓ گزارش بازار هدف و مشتریان
- ✓ ظرفیت تولید یا ارائه خدمات
- ✓ توان رقابتی در مقایسه با محصولات یا خدمات مشابه

۵. ثبت در سامانه دانش‌بنیان معاونت علمی :

ایجاد حساب کاربری در سامانه شرکت‌های دانش‌بنیان

تکمیل فرم‌های درخواست شامل :

✓ مشخصات شرکت

✓ نوع محصول یا خدمات

✓ اطلاعات نیروی انسانی متخصص

✓ مستندات فنی و تحقیق و توسعه

بارگذاری مدارک :

✓ اساسنامه شرکت

✓ مجوزهای قانونی

✓ گزارش مالی و بیمه

✓ نمونه کارها و پروژه‌های R&D

۶. ارزیابی توسط کارگروه دانش‌بنیان :

✓ شرکت آماده ارائه توضیحات تکمیلی به کارشناسان کارگروه

✓ ارائه مستندات ارزش‌گذاری فناوری و دانش فنی

✓ پاسخ به سوالات کارگروه در خصوص تولید یا خدمات فناورانه

۷. اخذ گواهی دانش‌بنیان :

✓ دریافت تاییدیه از معاونت علمی با درج نوع و سطح دانش‌بنیانی

✓ ثبت مدت اعتبار گواهی (معمولاً ۲ سال)

✓ استفاده از گواهی در مزایای قانونی، مالیاتی و حمایتی

۸. مزایای عملیاتی و استفاده از حمایت‌ها :

✓ معافیت مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان

✓ تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی (وام، خرید تضمینی، سرمایه در گردش)

✓ امکان دریافت ارز ترجیحی برای واردات تجهیزات و فناوری

✓ معافیت گمرکی در واردات مواد اولیه و تجهیزات

✓ حمایت بیمه‌ای برای نیروی انسانی

✓ امکان استفاده از امتیاز ارتقای اعضای هیئت علمی مؤسس

✓ امکان تهاتر کالا و خدمات بین شرکت‌های دانش‌بنیان

✓ حضور در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد

✓ مزایای ورود به بورس/فراپورس برای سرمایه‌گذاران و سهامداران

۹. پایش و تمدید گواهی :

ارائه گزارش سالانه به معاونت علمی:

- ✓ فعالیت های R&D
- ✓ تولید یا ارائه خدمات دانش بنیان
- ✓ درآمد و استخدام نیروی متخصص
- ✓ تمدید گواهی دانش بنیان هر ۲ سال یک بار

در آخر هم جدول این چک لیست به شرح زیر می باشد :

مرحله	وظیفه	مدارک مورد نیاز	زمان	ارکان مسئول
۱	تعیین نوع شرکت و نوع دانش‌بنیانی	اساسنامه، شرح فعالیت‌ها، نوع محصول/خدمات، سابقه شرکت	۱ هفته	مدیرعامل، مشاور کسب‌وکار
۲	بررسی الزامات اولیه شرکت	ثبت قانونی، اظهارنامه مالیاتی، بیمه کارکنان، لیست نیروی متخصص	۱-۲ هفته	مدیرعامل، حسابدار، منابع انسانی
۳	مستندسازی R&D	گزارش پروژه‌های تحقیق و توسعه، نمونه محصول/خدمت، پتنت‌ها، مستندات فنی	۲-۴ هفته	مدیر فنی، تیم تحقیق و توسعه
۴	بررسی بازار و تجاری‌سازی	گزارش بازار، مشتریان هدف، ظرفیت تولید، تحلیل رقبا	۱-۲ هفته	مدیر بازاریابی، مشاور کسب‌وکار
۵	ثبت درخواست در سامانه معاونت علمی	فرم درخواست، مدارک شرکت، مدارک فنی، بیمه و مالیات	۱ هفته	مدیرعامل، مشاور حقوقی و مالی
۶	ارزیابی توسط کارگروه دانش‌بنیان	ارائه مستندات R&D، توضیحات فنی، پاسخ به سوالات کارشناسان	۲-۶ هفته	مدیرعامل، مدیر فنی، مشاور
۷	اخذ گواهی دانش‌بنیان	دریافت گواهی، ثبت نوع و سطح دانش‌بنیانی، اطلاع‌رسانی داخلی	۱ هفته	مدیرعامل، مشاور
۸	بهره‌برداری از حمایت‌ها	استفاده از معافیت مالیاتی، تسهیلات صندوق نوآوری، ارز ترجیحی، معافیت گمرکی، بیمه نیروی انسانی، تهاتر، پارک علم و فناوری	مداوم	مدیرعامل، مدیر مالی، مدیر تولید
۹	پایش و تمدید گواهی	ارائه گزارش سالانه فعالیت R&D، استخدام متخصص، درآمد و تولید، تمدید گواهی	۲ هر سال	مدیرعامل، مدیر مالی، مدیر فنی
۱۰	نکات کلیدی مشاوره‌ای	مستندسازی دقیق، ثبت دارایی نامشهود، برنامه‌ریزی استفاده از حمایت‌ها، تأکید بر نوآوری خدمات و محصولات، مشاوره حقوقی و مالی	مداوم	مدیرعامل، تیم مشاور